

УДК 342.9

ОСОБЛИВОСТІ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПОРУШЕННЯ АВТОРСЬКОГО ПРАВА І СУМІЖНИХ ПРАВ

**Капітаненко Н.П.,
к.ю.н., доцент**

Запорізька державна інженерна академія

У статті розглядаються особливості адміністративної відповідальності за порушення авторського права і суміжних прав, зокрема, стан нормативно-правового забезпечення сфери інтелектуальної власності в Україні, підстави адміністративної відповідальності, склад правопорушення та види стягнень за порушення, шляхи вдосконалення українського законодавства для створення ефективного механізму правової охорони та захисту об'єктів та суб'єктів авторського права і суміжних прав в контексті європейської інтеграції.

Ключові слова: адміністративна відповідальність, інтелектуальна власність, адміністративні правопорушення, авторське право, суміжні права.

Капітаненко Н.П. / ОСОБЕННОСТИ АДМИНИСТРАТИВНОЙ ОТВЕТСТВЕННОСТИ ЗА НАРУШЕНИЕ АВТОРСКОГО ПРАВА И СМЕЖНЫХ ПРАВ / Запорожская государственная инженерная академия, Украина

В статье рассматриваются особенности административной ответственности за нарушение авторского права и смежных прав, в частности, состояние нормативно-правового обеспечения сферы интеллектуальной собственности в Украине, основания административной ответственности, состав правонарушений и виды взысканий за нарушения, пути усовершенствования украинского законодательства с целью создания эффективного механизма правовой охраны и защиты объектов и субъектов авторского права и смежных прав в контексте европейской интеграции.

Ключевые слова: административная ответственность, интеллектуальная собственность, административные правонарушения, авторское право, смежные права.

Capitanenko N.P. / FEATURES OF ADMINISTRATIVE LIABILITY FOR COPYRIGHT AND COMMON RIGHT VIOLATION /
Zaporizhzhya State Engineering Academy, Ukraine

In the border of establishing of Ukrainian legislation in the context of euro-integration processes, the question about improving in law regulation of relationship of security and protection of copyright and common right. Administration responsibility for violations of the said above rights is a component of the uniform mechanism of administrative protection of the violated rights. Research gives the possibility to note the features of administrational responsibility for copyright and common right violations in Ukraine. Firstly, legal relations which concern copyright and common rights are regulated with norms of both public, and private law. Secondly, for copyright and common rights violation the current legislation provides administrative, civil and criminal liability. Thirdly, the fundamental basis of administrative liability makes an administrative violence (offense). Fourthly, objects of copyright are literary and works of art, computer programs, compilations of data (data base) and other works; objects of common rights, independently on appointment, the contents, an estimate, a way and a form of expression, performance of literary, drama, musical, musical and drama, choreographic, folklore and other works, phonograms, video-grams, broadcasting (program) of the organizations and other works. Fifthly, subjects of administrative liability in case of copyright and common rights violation are natural persons and legal entities. Sixthly, when in the actions of the offender is a structure of administrative violation of the sphere of copyright and common rights, it's provided the penalties of property character, definitely speaking: a penalty with confiscation of illegally made production, the equipment, materials, film copies, and also the money received from their demonstration. In a way, the essence of administrative liability for violation of copyright and common right is based on the using to participants of legal relationship in the said above sphere with the subject of authority powers – administrative forfeit which are performance the unfavorable results of property results with law in the case of violations.

Key words: administrative liability, intellectual property, administrative violations, copyright, common right.

Одним із актуальних напрямків реформування українського адміністративного права є модернізація інституту адміністративної відповідальності, зокрема, відповідальності за порушення авторського права і суміжних прав.

Інститут інтелектуальної власності, складовою якого є авторські та суміжні права, новий для українського суспільства. Європейський досвід регулювання правовідносин у сфері творчої діяльності сягає кінця XV ст., коли почав формуватися монополізм на розповсюдження літературних творів у зв'язку зі створенням та застосуванням друкарського станка винахідником Йоганном Гутенбергом. Бажання авторів книг захистити свої права спонукало парламент Англії у 1709 році прийняти Статут королеви Анни – перший закон про авторське право (копрайт – від англ. «copyright» – «право копіювати») [1, с. 21-22]. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів від 09 вересня 1886 року заклали основу формування міжнародного законодавства у зазначеному сегменті супільних відносин.

Трансформація адміністративного права в контексті створення умов для служіння держави інтересам громадян шляхом всеобщого забезпечення пріоритету їх прав, свобод та законних інтересів в сфері діяльності публічної адміністрації [2, с. 5] передбачає врегулювання відносин і у сфері інтелектуальної власності. В межах становлення

українського законодавства в контексті євроінтеграційних процесів особливої актуальності набуває питання вдосконалення правового регулювання відносин щодо охорони і захисту авторського права і суміжних прав. Адміністративна відповідальність за порушення зазначених прав є складовою частиною єдиного механізму адміністративного захисту порушених прав.

Питання адміністративної відповідальності за правопорушення у сфері авторського права в Україні досліджували такі вчені, як: В. В. Галунько, В. С. Дроб'язко, В. О. Жаров, М. М. Солошук, О. М. Пастухов, С. А. Петренко, О. М. Мельник, Р. Б. Шишка, О. О. Штефан та ін.

Метою статті є встановлення сутності та особливостей адміністративної відповідальності за порушення авторського права та суміжних прав на основі аналізу нормативних та наукових джерел.

Розгляд питання адміністративної відповідальності за порушення авторського права та суміжних прав передбачає дослідження двох складових зазначеного явища – інституту адміністративної відповідальності та авторського права і суміжних прав як складової інтелектуальної власності.

Питання адміністративної відповідальності, її обсягу та змісту залишається одним із найдискусійніших питань української адміністративно-правової науки. Чинне законодавство України не містить визначення поняття адміні-

стративної відповіальності, не зважаючи на посилення її ролі у забезпеченні правопорядку на сучасному етапі розвитку українського суспільства. Варто зазначити, що всі існуючі дефініції адміністративної відповіальності, надані вченими, мають науково-дослідницький характер. Загалом варто погодитися з тим, що адміністративна відповіальність – це примусове, з додержанням встановленої процедури, застосування правомочним суб'єктом передбачених законодавством за вчинення адміністративного проступку заходів впливу, які виконані правопорушником [3, с. 289-290].

Адміністративна відповіальність як один із видів юридичної відповіальності має як загальні, так і особливі ознаки. До особливих ознак адміністративної відповіальності, які науковці визначають як похідні [4, с. 76] або специфічні [5, с. 12], відносяться: 1) підставою для притягнення до адміністративної відповіальності особи є вчинення нею адміністративного правопорушення (проступку); 2) сутність адміністративної відповіальності полягає у застосуванні до винних осіб адміністративних стягнень, передбачених законом, бо саме адміністративне стягнення є мірою відповіальності (ст. 23 КпАП України); 3) мета адміністративної відповіальності полягає у вихованні особи, яка вчинила адміністративне правопорушення, в дусі додержання законів України, а також запобігання вчинення нових правопорушень як самим правопорушником, так й іншими особами; 4) значна кількість суб'єктів адміністративної юрисдикції, які наділені правом приймати рішення про притягнення особи до адміністративної відповіальності; 5) особливий порядок притягнення до адміністративної відповіальності, який характеризується певною простою, оперативністю та економічністю, але в той же час містить необхідні гарантії законності та права на захист; 6) правові норми, які регламентують адміністративну відповіальність, містить не один кодифікований адміністративно-ділктичний закон, а різні за юридичною силою нормативно-правові акти. Слід зауважити, що дані ознаки є характерними і для адміністративної відповіальності у сфері авторського права і суміжних прав, хоча ця відповіальність має певні особливості, зумовлені специфікою сфері дослідження.

В Україні до 1991 року правове регулювання відносин у сфері інтелектуальної власності забезпечувалося ЦК УРСР (розділ IV «Авторське право», розділ VI «Винахідницьке право») та «Положенням про відкриття, винаходи і раціоналізаторські пропозиції», затверджене Постановою Ради Міністрів СРСР від 21 березня 1973 року. Активний розвиток вітчизняного законодавства щодо авторського права і суміжних прав розпочався із прийняттям Закону України «Про авторське право і суміжні права» від 23 грудня 1993 року, який охороняє особисті немайнові права і майнові права авторів та їх правонаступників, пов’язані із створенням та використанням творів науки, літератури і мистецтва (авторське право), і права виконавців, виробників фонограм і відеограм та організацій мовлення (суміжні права) [6].

Стала законодавча база інтелектуальної власності є важливим фактором економічного розвитку країни, зростання цінності інновацій, збільшення іноземних інвестицій.

Результати досліджень, проведених як неурядовими, так і урядовими організаціями, свідчать, що ті галузі економіки, які спираються на охорону інтелектуальної власності, роблять важливий внесок в економіку країни. Так, дослідження, проведене Всесвітньою організацією охорони інтелектуальної власності, показує, що галузі, які залежать від охорони авторських прав, забезпечують 2,85% ВВП України. Хоча ця частка може здаватись незначною, порівняно з часткою основних галузей, таких як обробна промисловість (14,53%), торгівля (12,69%) та транспортні послуги і пов’язані з ними види діяльності (10,75%), проте вона все одно є вагомою, оскільки є близькою до част-

ки інших важливих галузей, таких як електроенергетика, газифікація та водопостачання (3,44%), охорона здоров’я та соціальна допомога (3,14%), будівництво (3,71%). Крім того, в Україні галузі, пов’язані з авторським правом, забезпечують робочими місцями близько 400 000 осіб, і це перевищує внесок у працевлаштування багатьох інших важливих галузей [7, с. 6].

Здійснене дослідження надає можливість визначити особливості адміністративної відповіальності за порушення авторського права і суміжних прав в Україні.

По-перше, правові відносини у сфері авторського права і суміжних прав регулюються нормами як публічного, так і приватного права. Принципи правової регламентації сфері інтелектуальної власності про гарантію громадянам свободи літературної, художньої, наукової і технічної творчості, захисту інтелектуальної власності, їхніх авторських прав, моральних і матеріальних інтересів, що виникають у зв’язку з різними видами інтелектуальної діяльності та право на результати своєї інтелектуальної, творчої діяльності передбачає ст. 54 Конституції України. Крім того, ч. 1 ст. 41 Основного Закону визначає право кожного володіти, користуватися і розпоряджатися результатами своєї інтелектуальної та творчої діяльності [8].

Цивільний кодекс України (далі – ЦК України), який має традиційну для України пандектну систему, містить книгу IV «Право інтелектуальної власності» та глави 75, 76 у книзі V «Зобов’язальне право», які стосуються цівільних відносин, пов’язаних зі створенням і використанням результатів інтелектуальної, творчої діяльності фізичної особи. Наразі Господарський кодекс України (глава 16) впорядковує відносини стосовно використання у господарській діяльності прав інтелектуальної власності. Разом з тим розділ XIV Митного кодексу України (далі – МК України) регулює питання сприяння захисту прав інтелектуальної власності під час переміщення товарів через митний кордон України.

Водночас необхідно зазначити, що питання авторського права і суміжних прав регламентують спеціальні закони: Закон України «Про авторське право і суміжні права» від 23 грудня 1993 року, Закон України «Про розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп’ютерних програм, баз даних» від 23 березня 2000 року, Закон України «Про особливості державного регулювання діяльності суб’єктів господарювання, пов’язаної з виробництвом, експортом, імпортом дисків для лазерних систем зчитування» від 17 січня 2001 року та ін. Підзаконні нормативно-правові акти передбачають механізм застосування законів в зазначеній сфері, зокрема, Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження мінімальних ставок винагороди (роялті) за використання об’єктів авторського права і суміжних прав» від 18 січня 2003 року № 72, Постанова Кабінету Міністрів України «Про державну реєстрацію авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір» від 27 грудня 2001 року № 1756 та ін.

Оцінюючи сьогоднішній стан українського законодавства щодо захисту авторських і суміжних прав на об’єкти інтелектуальної власності, слід визнати, що потребують нагального першочергового врегулювання Інтернет-відносини [9, с. 126]. Боротьба з порушеннями у цій сфері правовідносин набуває пріоритетності у багатьох країнах і вирішення проблеми відбувається в двох напрямах: прийняття відповідних законодавчих актів або внесення необхідних змін до чинних та вироблення спеціальних механізмів захисту авторського права і суміжних прав [10, с. 136-139].

Міжнародні договори у сфері інтелектуальної власності, ратифіковані Верховною Радою України, також відіграють важливу роль у регламентації вказаного сегменту суспільних відносин, серед яких: Бернська конвенція

про охорону літературних і художніх творів від 09 вересня 1886 року (ратифікована 25 жовтня 1995 року), Всесвітня конвенція про авторське право від 06 вересня 1952 року (діє в Україні з 25 травня 1973 року), Римська конвенція про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення від 26 жовтня 1961 року (ратифікована 12 червня 2002 року) та ін.

Варто зауважити, що законодавство країн різних правових систем концептуально різниеться у відношенні до авторського права і суміжних прав. Нормативні акти країн романо-германської правової системи визнає особисті немайнові та майнові права авторів, натомість англо-саксонська правова система відноситься до авторського права як до форми власності і приділяє увагу саме комерційному використанню об'єктів авторського права і суміжних прав. Законодавство України у сфері інтелектуальної власності базується на охороні і захисті як особистих, так і майнових прав авторів.

По-друге, за порушення авторського права та суміжних прав чинне законодавство передбачає адміністративну, цивільно-правову та кримінальну відповідальність.

Адміністративна відповідальність як різновид юридичної відповідальності має підстави настання – фактичні, юридичні та процесуальні [11, с. 136]. Юридичну основу адміністративної відповідальності за правопорушення у сфері авторського права складає система норм права, які регулюють відносини у зазначеному сегменті інтелектуальної власності, а саме: ст. 51-2, ст. 164-6, ст. 164-9, ст. 164-13 КпАП України [12], ст. ст. 399-401 МК України [13], ст. ст. 52, 53 Закону України «Про авторське право і суміжні права» від 23 грудня 1993 року.

По-третє, фактичну підставу адміністративної відповідальності становить адміністративне правопорушення (проступок) – протиправна, винна (умисна або необережна) дія або бездіяльність, яка посягає на громадський порядок, власність, права і свободи громадян, на встановлений порядок управління і за яку законом передбачено адміністративну відповідальність (ч. 1 ст. 9 КпАП України).

Відповідно до чинного законодавства адміністративна відповідальність у сфері авторського права та суміжних прав передбачена за наступні діяння:

- незаконне використання об'єкта права інтелектуальної власності (літературного чи художнього твору, їх виконання, фонограми, передачі організації мовлення, комп'ютерної програми, бази даних тощо), привласнення авторства на такий об'єкт або інше умисне порушення прав на об'єкт права інтелектуальної власності, що охороняється законом;

- демонстрування фільмів або розповсюдження фільмів шляхом продажу чи передачі в прокат фільмокопій без державного посвідчення на право розповсюдження і демонстрування фільмів;

- розповсюдження фільмів шляхом виготовлення фільмокопій без державного посвідчення на право розповсюдження і демонстрування фільмів з метою їх демонстрування, продажу, передачі в прокат;

- розповсюдження примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних, упаковки яких не марковані контрольними марками або марковані контрольними марками, що мають серію чи містять інформацію, які не відповідають носію цього примірника, або номер, який не відповідає даним Єдиного реєстру одержувачів контрольних марок;

- порушення законодавства, що регулює виробництво, експорт, імпорт дисків для лазерних систем зчитування, експорт, імпорт обладнання чи сировини для їх виробництва;

- порушення права на об'єкт права інтелектуальної власності під час переміщення товарів через митний кордон України тощо.

По-четверте, об'єктами авторського права є літературні та художні твори, комп'ютерні програми, компіляції даних (бази даних), якщо вони за добором або упорядкуванням їх складових частин є результатом інтелектуальної діяльності та інші твори (ч. 1 ст. 433 ЦК України); об'єкти суміжних прав, незалежно від призначення, змісту, оцінки, способу і форми вираження; виконання літературних, драматичних, музичних, музично-драматичних, хореографічних, фольклорних та інших творів, фонограми, відеограми, передачі (програми) організацій мовлення та інші твори (ст. 35 Закону України «Про авторське право і суміжні права»).

Порушення, передбачені законодавством щодо авторських і суміжних прав відносяться до суспільно-шкідливих протиправних діянь, які посягають на власність, порядок здійснення діяльності в галузі торгівлі, громадського харчування, сфері послуг, в галузі фінансів і підприємницької діяльності, порядок здійснення заходів органів доходів і зборів щодо сприяння захисту прав інтелектуальної власності під час переміщення товарів через митний кордон України.

По-п'яте, суб'єктами адміністративної відповідальності в разі порушення авторського права та суміжних прав є фізичні особи та юридичні особи.

По-шосте, до правопорушника, в діяннях якого є склад адміністративного проступку у сфері авторських та суміжних прав, передбачено застосування стягнень майнового характеру, а саме: штраф з конфіскацією незаконно виготовленої продукції, обладнання, матеріалів, фільмокопій, а також грошей, отриманих від їх демонстрування. Розмір штрафу за порушення в досліджуваній галузі може сягати від десяти до двохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян залежно від ступеня суспільної шкідливості та повторності вчинення порушення особою.

Потребує врегулювання питання щодо знищення конфіскованих контрафактних товарів, бо чинне законодавство передбачає можливість повторного введення в господарський обіг конфіскованої в дохід держави за рішенням суду контрафактної продукції [7, с. 28]. За таких умов необхідно передбачити обов'язкове знищення конфіскованих контрафактних товарів, матеріалів і обладнання, які використовувались для їхнього виготовлення, примірників аудіовізуальних творів, фонограм, відеограм, комп'ютерних програм, баз даних.

Таким чином, сутність адміністративної відповідальності за порушення авторського права та суміжних прав полягає у застосуванні до учасників правовідносин у зазначеній сфері суб'єктами владних повноважень адміністративних стягнень, передбачених законом, у разі вчинення ними правопорушень і настанні для осіб, що їх вчинили, несприятливих наслідків майнового характеру.

Адміністративну відповідальність за порушення авторських і суміжних прав регулюють норми як публічного, так і приватного права, передбачаючи склад порушень, санкції та процедуру застосування стягнень до правопорушників. Розширення сфері застосування результатів інтелектуальної, творчої діяльності, зростання кількості порушень у цій сфері потребує вдосконалення вітчизняного законодавства з метою вироблення ефективного механізму захисту авторських і суміжних прав суб'єктів правовідносин в контексті євроінтеграційних вимог.

Використання інтелектуальної власності в якості стратегічного ресурсу в системі формування національного багатства та підвищення конкурентоспроможності економіки нашої країни, прискорення інноваційного розвитку та інтеграції України у міжнародний економічний простір передбачають прийняття Національної стратегії розвитку сфері інтелектуальної власності в Україні на період до 2020 року.

ЛІТЕРАТУРА

1. Лонг Д. Захист прав інтелектуальної власності : норми міжнародного і національного законодавства та їх правозастосування. Практичний посібник / Д. Лонг, П. Рей, В. Жаров, Т. Шевелева, І. Василенко, В. Дроб'язко. – К. : «К.І.С.», 2007. – 448 с.
2. Авер'янов В. Оновлення доктринальних засад українського адміністративного права у світлі євроінтеграційних вимог / В. Авер'янов // Юридична Україна. – 2010. – № 3. – С. 4–10.
3. Колпаков В. К. Адміністративно-деліктний правовий феномен : монографія / В. К. Колпаков. – К. : Юрінком Інтер, 2004. – 528 с.
4. Колпаков В. К. Адміністративна відповідальність (адміністративно-деліктне право) : навчальний посібник / В. К. Колпаков. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 256 с.
5. Адміністративна відповідальність в Україні : навчальний посібник / за заг. ред. доц. А. Т. Комзюка. – 2-е вид., перероб. і доп. – Х. : Університет внутрішніх справ, 2000. – 99 с.
6. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 23 грудня 1993 року // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 13. – Ст. 64.
7. Розвиток і захист інтелектуальної власності в Україні : Звіт 2014 року, підготовлений BASCAP (Бізнес-ініціативою Міжнародної торгової палати щодо зупинення підробок і піратства) та ICC Ukraine (Національним комітетом Міжнародної торгової палати). – К. : 2014. – 45 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://sips.gov.ua/i_upload/file/Ukraine_IP_Report_UKRAINE_LR.pdf
8. Конституція України : Закон України від 28 червня 1996 року // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
9. Жилінкова І. Правове регулювання Інтернет-відносин / І. Жилінкова // Право України. – 2003. – № 5. – С. 124–128.
10. Капіца Ю. М. Спеціальні механізми захисту авторського права і суміжних прав у мережі Інтернет / Ю. М. Капіца, О. А. Рассомахіна, К. С. Шахбазян // Інформація і право. – 2012. – №3 (6). – С. 129–140.
11. Адміністративне право України : підручник / за заг. ред. д. ю. н., проф. Коломоєць Т. О. – К. : Істина, 2008. – 457 с.
12. Кодекс України про адміністративні правопорушення : Закон України від 07 грудня 1984 року // Відомості Верховної Ради УРСР. – 1984. – № 51 (додаток). – Ст. 1122.
13. Митний кодекс України : Закон України від 13 березня 2012 року // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 44-45, № 46-47, № 48. – Ст. 552.

УДК 341.233.11

ІДЕНТИФІКАЦІЯ СУТНОСТІ ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Лазарєва Н.С.,
асpirант кафедри адміністративного права та процесу
Одеський державний університет внутрішніх справ

Стаття присвячена висвітленню сутності фінансового контролю, розгляду наукових точок зору щодо проблем теоретичного визначення поняття фінансового контролю. Акцентовано увагу на окремих точках зору науковців щодо визначення самого поняття фінансового контролю та його місця. Викладено авторське бачення поняття та сутності фінансового контролю

Ключові слова: контроль, нагляд, фінансовий контроль.

Лазарєва Н.С. / ИДЕНТИФИКАЦИЯ СУЩНОСТИ ФИНАНСОВОГО КОНТРОЛЯ В СОВРЕМЕННЫХ УСЛОВИЯХ / Одесский государственный университет внутренних дел, Украина

Статья посвящена раскрытию сущности финансового контроля, рассмотрению научных точек зрения касательно проблемы теоретического определения понятия финансового контроля. Акцентировано внимание на отдельных мнениях относительно определения самого понятия финансового контроля и его места. Изложен авторский взгляд на понятие и сущность финансового контроля

Ключевые слова: контроль, надзор, финансовый контроль.

Lazarieva N.S. / IDENTIFICATION OF THE ESSENCE OF THE FINANCIAL CONTROL IN MODERN CONDITIONS / Odessa state university of internal affairs, Ukraine

The article examines the actual theoretical and methodological problems of financial law, in particular on the issue of disclosure is rightly one of the most important types of control – financial control. The study theoretical and methodological bases of financial control, despite the many years of publications concerning this problem, is still logically incomplete. Despite the invaluable labours of scholars, and attempts by the legislature to streamline the regulatory legal acts regulating the implementation of financial control, at this time there is no unambiguous interpretation of the concept and essence of financial control.

In legal and scientific literature the concept of financial control is interpreted in different ways. To explain this phenomenon can be the imperfection of the legal framework, complexity and diversity of the concept of financial control, the complexity of the structure of financial supervision as financial and legal categories.

The purpose of this article is to identify, to disclose the essence of financial control in modern conditions. The main objective of the study is to examine the existing concepts of financial control, as well as the author's vision of the concept and essence of financial control.

The article delineated the notions of control and supervision, which are neither in the literature (both economic and legal) are not clearly differentiated. Government supervision from control bodies is characterized in that the supervision is carried out about subjects that they are not organizationally controlled in a specially-narrow subject areas of public administration. Supervision is exercised over the performance of entities special rules and regulations, conditions, laws and regulations. The scope of state control is much wider than the scope of state supervision.

The legal literature distinguishes between several concepts of the essence of financial control. The first direction indicates that financial control is a form or method of management. The second area reveals how the financial control function of the system of public administration. The third area reveals financial control through the actions of authorized bodies. The fourth area of research wrongly considers the concept of control through control.

Key words: control, supervision, financial control.

На сучасному етапі розвитку країни особливої актуальності набувають питання вдосконалення державного управління, однією з важливих функцій якого є контроль. Очевидно, що невід'ємною, більше того – необхідною, складовою фінансової діяльності держави та її територі-

альних одиниць є фінансовий контроль. Наявність фінансового контролю об'єктивно зумовлена тим, що фінансам як економічній категорії притаманні не тільки розподільча, а й контролююча функції. Тому використання державною та місцевими (адміністративно-територіальними